

Зимовий тиждень безпеки

Перший день: «Дитина і природа»

Ранок

→ *Спостереження, бесіди.*

Лунає музика П. І. Чайковського «Зимовий ранок».

— Яку пору року нагадує ця мелодія?

— Які зміни у природі відбуваються у цей час?

Вихователь показує дидактичну картку «Годівничка», читає вірш Марійки Підгірянки «Птахи зимою».

Запитання

1. Про що попросили пташки у дітей?
2. Що станеться, якщо не допомагати пташкам взимку?
3. Як треба допомагати тваринам і птахам в холодну пору року?

Птахи — чудові «барометри»

Спостерігати за поведінкою снігурів, сорок, гав, горобців узимку: заспівав снігур, сорока сховалася під покрівлю — буде хуртовина; перед завірюхою гави каркають.

→ *Рухливі та хороводні ігри.*

Рухлива гра «Горобці-стрибунці»

Вихователь малює коло. Один гравець — кіт, він у центрі кола. Всі інші — горобці — за колом, біля краю. За сигналом вихователя горобці починають стрибати у коло та вистрибувати з нього, а кіт намагається спіймати когось у ту мить, коли той знаходиться в колі. Той, кого спіймали, стає котом, а кіт — горобцем.

Гра-змагання «Пінгвіни»

Дві команди по троє гравців. Діти одягають шапки-масочки пінгвінів і шикуються колоною по одному. Попереду за 10 кроків ставиться «крижина». Перші номери отримують по м'ячу. Підтримуючи м'яч стопами ніг, пересуваються стрибками, намагаючись швидко дійти до «крижини», обійти її, повернутися і передати м'яч другим номерам, другі — третім.

→ *Пошуково-дослідницька діяльність.*

Дослід «Як швидше»

Мета: з'ясувати особливості агрегатних станів речовин під дією різної температури.

Хід досліду

Діти з'ясовують, як швидше перетворити грудку льоду на воду, якщо:

- 1) покласти її у рукавичку;
- 2) потримати на долоні;
- 3) потримати її в ложці над полум'ям свічки;
- 4) покласти тарілочку з льодом на батарею.

Висновок. Над свічкою лід у ложці тоне швидше, бо там температура полум'я вища.

Дослід «Фільтрування води»

Мета: з'ясувати, що брудну талу воду можна очистити за допомогою фільтрів.

Діти виготовляють прості фільтри (пісок, ганчірочки, паперові серветки) і розміщують їх у різних лійках, які вставляють у різні ємкості.

Висновок. Фільтр із паперової серветки найкраще очищає брудну воду.

→ *Заняття.*

«Довкола все таке цікаве» (прогулянка)

Мета: продовжувати навчати дітей розпізнавати дерева взимку за стовбуром, корою, гілками (липа, береза, яблуня, каштан). Формувати розуміння того, що дерева взимку сплять; закріпити знання про зимуючих птахів; розуміння того, що птахів взимку слід підгодовувати. Розвивати мислення, увагу, пам'ять. Виховувати бережливе ставлення до природи, бажання спілкуватися.

План

1. Радо зустрічає майданчик зимового морозного дня.
2. Вихователь запрошує в подорож від дерева до дерева.
3. Діти розглядають мапу-схему подорожі.
4. Малюки підходять до горобини, яка на схемі позначена кружечком.
5. Діти називають дерево, пригадують прикмети, пов'язані з ним.
6. Малюки збирають ягоди у скриньку знахідок.

Дослід

Поставити на вулиці дві склянки з водою: солодкою та звичайною.

Висновок. Вода із солодкою водою не замерзла, отже, солодкуватий сік у дереві не замерзає, а рухається повільно, бо взимку мало тепла.

Діти підходять до дерева, позначеного трикутником — це береза. Складають про неї загадку. Яку користь приносить береза?

Гра «Забудьки»

Діти підходять до пенька, визначають, скільки років мало дерево, яке зрізали, старе було, чи молоде. Чи потрібний цей пеньок на майданчику (під корою живуть комахи).

Діти підходять до дерева, позначеного квадратиком — це каштан. Малюки розглядають стовбур, кору, гілки. Вихователь показує плоди, які зібрані восени.

Спортивна доріжка: ігри-естафети.

Діти підходять до яблуні, вихователь від імені дерева пригощає дітей яблуками. Одне яблуко діти кладуть у скриньку знахідок.

Народна гра «Яблунька».

Діти підходять до пташиної їдальні.

Дидактична гра «Перелітні та зимуючі птахи».

Перша прогулянка

→ *Спостереження, бесіди.*

Бесіда про зимівлю комах

— Де можна знайти взимку комах?

Комарі поховалися у різні щілини, у старі дупла. Вони злітаються у підвали або погребі, багато їх там у кутку назбирається.

Причепляться комарі своїми ніжками до стелі, до стін та й сплять цілу зиму.

— Чим корисні і чим шкідливі комарі?

Бесіда «Як зберегти повітря чистим?»

Спостереження за димарями котелень та промислових об'єктів; вчити розуміти шкідливість відходів та викидів для здоров'я.

→ *Рухливі ігри з природним матеріалом.*

Гра-естафета «Нагодуй сніговика»

Діти діляться на дві команди: «Сніжинка» і «Бурулька». Командам дають по відру, їх треба наповнити сніжками. Перемагає та команда, яка зробила це швидше.

Сніговик (почастувавши сніжками). Ось тепер можна і пограти!

Гра «Влучи в ямку»

Навпроти кожної команди на відстані 4–5 м від лінії старту викопані ямки. Діти беруть сніжки і по черзі намагаються влучити в ямку. Виграє та команда, у якої попадань буде найбільше.

Українська народна гра «Мисливці і зайці»

Мисливці полюють за зайцями — цілять сніжками під ноги. Діти, у яких влучать, стають мисливцями.

→ *Обігрування ситуацій, ігрові вправи, етюди.*

Гра «Хто про що думав?»

Показати дітям вирізану сніжинку і запитати, хто про що подумав — про сніговика, морозиво, заметіль... Вихователь фантазує разом із дітьми.

Вправа на розвиток уваги

На прогулянці Оленка загубила рукавичку. Знайди на малюнку рукавичку без пари.

Гра-моделювання «Землетрус»

Підготовча робота: ознайомлення з ілюстраціями зображення цього стихійного лиха.

Хід гри

Спочатку діти будують на столі модель міста з дерев'яного конструктора, потім ногою стукають по кришці стола знизу — створюють образ землетрусу.

Потім малюки з вихователем обігрують ситуацію, як поводитися під час землетрусу.

→ *Творча гра і гра-розвага.*

Гра-розвага «Космічні друзі потребують допомоги»

До дітей на ракеті прилетіли інопланетяни з далекої планети Марс (вихователь ділить дітей попередньо на дві підгрупи: інопланетяни та земляни).

Завдання. Інопланетяни вивчають нашу планету та просять землян надати інформацію про життя на Землі.

У груповій кімнаті діти разом із вихователем розташовують картини із зимовими пейзажами, макети засніжених дерев, матеріали для дослідів зі снігом та льодом.

Інопланетяни задають питання про все, що для них дивне (що таке сніжинки, чи смачний сніг, чому взимку холодно, а люди посміхаються, як діти розважаються тощо).

Гра з інопланетянами «Хто спритніший».

Досліди зі снігом, льодом.

Вихователь інформацію записує на касету, її покладуть у ракету і відправлять на Марс.

Земляни запропонують марсіанам ще прилітати в гості; бажають щасливого польоту.

Ракета летить.

→ *Малювання, аплікація, конструювання.*

З молочних коробок та коробок з-під соку діти конструюють годівнички для пташок.

Аплікація на снігу: штампи-птахи, які зимують.

Малювання зимового пейзажу (паличкою на снігу).

Малювання

Мета: домалювати пальчики, яких не вистачає на рукавичці. (Кожна дитина отримує зображення рукавички із різною кількістю пальчиків).

Виставка дитячих робіт із циклу «Зима».

Друга половина дня

→ *Дидактична гра.*

Чого не можна робити узимку?

1. Не можна купатися у річці. (Чому?) — Тому, що річка вкривається кригою.
2. Не можна ходити роздягненим. (Чому?) — Можна замерзнути і захворіти.
3. Взимку не можуть рости квіти та інші рослини. (Чому?) — Бо взимку земля холодна, мерзла і не здатна напувати рослини водичкою.
4. Взимку не літають метелики. (Чому?) — Тому, що немає теплого сонечка, щоб грітися і квіточок, щоб зібрати нектар і живитися.
5. Не чути співу пташок. (Чому?) — Тому, що пташки відлетіли у вирій.

→ *Праця в природі, пошуково-дослідницька діяльність.*

Вихователь. Чим займаються люди у сільській місцевості? (Затримують сніг на полях, щоб навесні більше вологи потрапило у ґрунт).

1. Розглянути сюжетні малюнки «Праця людей узимку».
2. Запропонувати дітям взяти дерев'яні лопатки та нагорнути снігу під дерева, кущі, на клумби.
3. Розвішати годівнички для птахів, насипати корму (зерно, сухі ягоди, насіння дико-рослих рослин, сало для синиць).
4. Посіяти у горщику на віконці овес, конюшину, кріп. Поливати, а ввечері переставляти до батареї.
5. Провести спостереження, що особливого подобається цим рослинам.

Фітобар

Разом із дітьми готувати цілющі чаї з лікарських рослин: липи, ромашки, м'яти, гілочок малини, смородини, плодів шипшини.

→ Читання творів художньої літератури.

1. Н. Забіла «Ведмедикова хата».
2. В. Сухомлинський «Хлопчик і сніжинка».
3. Н. Забіла «Зима».
4. Леся Українка «Мамо, іде вже зима».
5. А. Синякова «Все треба берегти».

Все на землі, все треба берегти.
І птаха, й звіра, і оту травинку,
Не чванься тим, що цар природи ти,
Бо врешті ти — лише його частинка.

6. Н. Лазько «Сніговички».

Сніговички танок водили,
По колу весело ходили.
Танок, веселий та завзятий,
Подобається всім маллятам!
Два кроки вліво, потім вправо,
Вперед, назад та два стрибки,
Як весело, коли танцюють
Серед дерев сніговики!
(Діти виконують рухи відповідно до тексту).

Друга прогулянка

→ Спостереження.

Спостерігати за скульптурами з льоду та снігу (снігова баба, фортеця тощо).

Мета: ознайомити дітей з тим, що скульптури можна створювати зі снігу та льоду; звернути увагу дітей на крихкість конструкцій; відчутти на дотик прохолоду матеріалу та його властивість танути. Викликати бажання милуватись витворами зі снігу та льоду.

Розглядання слідів різних звірів і птахів.

Вихователь допомагає дітям — у тварин, які пересуваються стрибками, обидві передні та задні лапи стоять поряд (заєць, білка); у ворони попереду три пальці, один позаду; горобці скачуть, у них маленькі сліди, по 2 лапки поряд.

→ Рухливі ігри і фізхвилинки.

Фізкультхвилинка «Снігопад»

— Як сніжинка на землю лягає, коли вітру немає? (Піднімають руки і виконують рухи руками із сторони в сторону).

— Як вітерець подув і сніжинки сколихнув? (Підсилюють рухи і розхитуються з боку в бік — тулуб і руки).

— Хуртовина враз настала й снігом все позасипала (обертаються, піднімаючи й опускаючи руки).

Стихло все навкруги, лежать білі сніги (зупиняються і сідають на місця).

Гра-змагання «Ніс-вуха-ніс»

Вихователь. Доторкніться пальцем до кінчика носа і скажіть «ніс». Якщо я буду казати щось інше, ви повинні торкнутися до того місця, яке я називаю «ніс-ніс-вуха-ніс» (розвиток уваги, швидкості реакції, координації рухів дитини).

→ Індивідуальна робота, бесіди з дітьми.

Вправи для рук

1. «Піраміда» (кулак на кулак).
2. «Розігріваємо самовар» (надуваємо щокі).
3. «Чайник випускає пар» (піднімаємо ліве, праве плече).
4. «Наливаємо чай», «П'ємо чай» (з блюдця).

